

ДОВІДКА

Про підсумки моніторингового дослідження
сформованості навичок читання вголос
учнів 2-4 класів та мовчазного читання
учнів 3-4 класів за підсумками I семестру
2021-2022 навчального року

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», вимог навчальних програм початкової освіти, Положення про моніторинг якості освітнього процесу у спеціалізованій школі №197 ім.Дмитра Луценка, погодженого протоколом педагогічної ради №01 від 27.08.2020 року, затвердженого наказом по школі №78 від 14.09.2020 року, Програми проведення внутрішнього моніторингу навчальних досягнень учнів у спеціалізованій школі №197 ім.Дмитра Луценка, погодженого протоколом педагогічної ради №01 від 27.08.2020 року, затвердженого наказом по школі №55 від 27.08.2020 року здійснено моніторингове дослідження сформованості навичок читання вголос учнів 2-4 класів та мовчазного читання учнів 3-4 класів за підсумками I семестру 2021-2022 навчального року.

Метою моніторингового дослідження було виявити темп читання учнів, ступінь читання буквами/складами/словами; мовленнєві навички та багатство словникового запасу, встановити ступінь свідомого та несвідомого переказування. Завдання готувалися та погоджувалися на засіданні методичного об'єднання вчителів початкових класів. Матеріал для проведення моніторингового дослідження підібрано відповідно до віку учнів та відповідає навчальним програм. Оцінювання навичок мовленнєвої діяльності відбувалося у 2-4 класах відповідно наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Перевірка навичок читання вголос здійснювалася індивідуально за творами:

- 2 кл. – «За добро добром» із народного;
- 3 кл. – «Вітамін Е» Л. Антонова;
- 4 кл. – «Веселий Чародій» Ю. Ярмиш.

Розвиток уміння читати виразно перевірявся після попередньої підготовки учнів. Відповідно до вимог оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи на кінець I семестру учні повинні прочитати (орієнтовно) таку кількість слів: 2 кл. – 40-50 сл./хв.; 3 кл. – 60-70 сл./хв.; 4 кл. – 80-90 сл./хв.

Зведений аналіз результатів навичок читання вголос учнів 2-4 класів відображені у таблицях (додаються). В ході моніторингового дослідження виявлено, що більшість учнів 2-4-х класів читають відповідно до норм техніки читання.

В дослідженні взяли участь 356 учнів 2-4х класів. Досліджено, що:

- відсутнє виразне читання – у 66 учнів (18,5%);
- не виділяються логічні паузи – у 83 учнів (23%);
- відсутній монолог по тексту прочитаного – у 6 учнів (1,6%);
- «ковтають» закінчення, недочитують слова – 60 учнів (17%).

В ході дослідження з'ясовано, що:

- цілими словами читають – 318 учнів 2-4-х класів (89%);
- читають без помилок – 123 учнів (34,5%);
- не розуміють прочитане – 6 учнів (1,6%);
- читають вище норми – 158 учнів (44%);
- дотримуються пауз, логічних наголосів, інтонації – 273 учнів (77%).

Найкращі результати показали учні 4-х класів (вчителі: Левчук Т.І., Гіріч А.Ф., Бабій Т.В., Фещук Л.І.). Нижче норми читають – 78 учнів 2-4-х класів (22%). Найбільше таких учнів у 2-г та 3-г класах (вчителі: Белкіна Т.Я., Кривець Л.В.). Учні, які читають нижче норми немає у 4-а класі (вчитель – Левчук Т.І.)

В цілому переважна більшість учнів читають плавно, словами та словосполученнями, роблячи відповідні наголоси в словах та логічні наголоси в реченнях; дотримуються відповідного темпу читання; дають відповіді на запитання до прочитаного; після повторного читання дотримуються виразності. Виявлено, що в більшості учнів навички читання вголос формуються у відповідній динаміці, забезпечується їх підвищення згідно з вимогами програми. З'ясовано, що вчителі початкових класів не достатньо приділяють уваги розвитку інтересу до читання, неефективною є спільна робота класоводів зі шкільними бібліотекарями. Недоліки в неякісній сформованості навичок читання обумовлюються й прорахунками в організації роботи школярів як на уроці, так і вдома з усіх навчальних предметів.

В кінці I семестру 2021-2022 навчального року у 3-4 класах адміністрацією закладу освіти разом з вчителями початкової школи перевірялися навички читання мовчки. Метою даного дослідження було визначення рівня сформованості в учнів умінь самостійно усвідомлювати зміст незнайомого тексту, застосовуючи знання, уміння, навички, якими учень оволодів протягом навчання.

Контроль навички мовчазного читання у 3-4 класах здійснювалась фронтально за допомогою текстових завдань. Запитання стосувалися фактичного змісту тексту, його причинно-наслідкових зв'язків, окремих мовних особливостей (переносне значення слова, виражальні засоби мови тощо), відображених у тексті образів, висловлення оцінки прочитаного. Педагогами враховувалися характеристики даного виду читання: спосіб, розуміння змісту прочитаного, темп читання.

Згідно з навчальною програмою мовно-літературної галузі учні повинні мати орієнтовні показники темпу читання мовчки, а саме:

Клас	I семестр	II семестр
3	85-110 сл./хв.	90-140 сл./хв.
4	100-150 сл./хв.	110-170 сл./хв.

Творчою групою вчителів початкової школи було підібрано незнайомий текст для учнів, а саме:

- 3 кл. – «Добре слово» В. Сухомлинський;
- 4 кл. – «Гарбуз із золотом» Монтейру Лобату.

Із 237 учнів, які навчаються у 3-4-х класах навички мовчазного читання перевірено у 199 учнів. Зведений аналіз результатів навички читання мовчки учнів 3-4-х класів відображені у таблицях (таблиці додаються). Виявлено, що:

- вище норми прочитали текст – 56 учнів (28%);
- навичка читання мовчки в нормі – у 86 учнів (43%);
- навичка читання нижче норми – у 57 учнів (29%).

В цілому навички мовчазного читання сформовані в учнів 3-4-х класах.

З таблиць видно, що більшість учнів покращили свій результат порівняно з минулим навчальним роком. Найкращі результати показали учні 4-б, 4-г, 3-а та 3-в класів (вчителі: Гіріч А.Ф., Фещук Л.І., Коросташова Н.М., Білоус Н.В.). З'ясовано, що є учні, які читають на низькому рівні. Найбільше таких учнів у 4а, 3б та 3г класах (вчителі: Левчук Т.І., Коваль Н.Г., Кривець Л.В.). Це говорить про недостатню роботу вчителів на уроках літературного читання та недостатню допомогу з боку батьків.

Рекомендації вчителям початкової школи:

- постійно проводити цілеспрямовану роботу по формуванню в учнів навичок правильного, свідомого та виразного читання відповідно до програмових вимог;
- організувати індивідуальну роботу з учнями, в яких навички читання сформовані недостатньо, розробити для них індивідуальні рекомендації, практичні завдання;
- індивідуалізація самостійної читацької діяльності дітей;
- урізноманітнювати види робіт з текстом;
- проводити словникову роботу, збагачуючи словниковий запас учнів;
- максимально використовувати можливості бібліотеки для проведення бібліотечних уроків та виховних годин, пропаганди кращих учнів-читачів для активізації читання дітьми художньої літератури;
- індивідуально повідомити батьків про рівень сформованості навичок читання дитини, надати практичні рекомендації щодо їх покращення;
- проаналізувати результати сформованості навички читання вголос та мовчазного читання на засіданні методичного об'єднання вчителів початкових класів.

Заступник директора

Оксана САПОЖНИК